

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 9Csp/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221201238
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Priečinská
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1221201238.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudcom JUDr. Petrou Priečinskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35831154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom: P. XXXX/XX, Q., št. občan SR, v zastúpení: Ing. D. B., trvale bytom P. XXXX/XX, Q., o zaplatenie 284,07 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 24.02.2021 sa právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a. s. (ďalej len „pôvodný žalobca“) domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 284,07 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 284,07 € od 27.07.2018 a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že pôvodný žalobca, ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a. s. - uvedené vo výpise z OR OS Bratislava I, Oddiel: Sa, Vložka číslo 341/B. Žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 08.02.2018 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / . XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 266,53 € („Cena na splátky“ alebo „Pôžička - finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 296,15 €. Žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 29,62 € a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanej pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu žalovanej. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej žalovanej žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Ako dôkaz predložil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 18 mesačných splátkach v sume 16,88 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 303,84 €. Doposiaľ uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 0 €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom z dňa 26.05.2018 - Predžalobná opomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovanú upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie

uvedeného ustanovenia a dňa 19.07.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 21.07.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 Obč. zák. oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.: 17Co/447/2016. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2 zmluvných podmienok, ako dôkaz predložil Predžalobnú upomienku, Doručenka, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky). Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 284,07 €. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mala žalovaná uhradiť sumu 313,69 €, ale žalobca si uplatňuje iba sumu 284,07 € s príslušenstvom. Ako dôkazy žalobca predložil prílohy: Plná moc, Notárska zápisnica, Osvedčenie o registrácii DPH, Zmluva o pôžičke, Zmluvné podmienky, Predžalobná upomienka, doručenka, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti, Prehľad splátok a úhrad.

3. Žalovaná k žalobe uviedla, že v rozhodnom čase bola vo vzťahu s T. T. išlo o veľmi toxický, závislý vzťah, ktorý vyústil do toho, že bola nezvestná a v období od marca 2018 až do 23.11.2018 bola obeťou fyzického a psychického násillia, týrania a kupliarstva, ktoré na nej páchal, pričom jej bol aj odcudzený občiansky preukaz. Na základe oznámenia o nezvestnosti boli rodičia vyrozumení, že si neželá poskytovať C. rodičom akékoľvek informácie avšak uvedené za ňu robil T. T.. Až dňa 23.11.2018 sa jej podarilo ujsť domov k rodičom. Vyššie uvedené udalosti majú pretrvávajúce negatívne dôsledky na život žalovanej. Žalovaná trpí úzkosťami a strachom, od novembra 2018 nevyšla sama z domu lebo sa bojí a sústavne sa podrobuje liečbe u psychiatra aktuálne s nepriaznivou prognózou. Po posúdení stavu Sociálnou poisťovňou jej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok. V súčasnosti ju s ohľadom na jej nepriaznivý zdravotný stav a sociálne úzkosti zastupuje matka v celom rozsahu na základe generálnej plnej moci. Z dôvodu právnej istoty odpor popísala aj žalovaná, tak aby boli naplnené podmienky pre zrušenie platobného rozkazu. Napriek tomu, že žalovaná mala trvalý pobyt na adrese rodičov, títo nemali informácie nielen o žalovanej ale ani o existencii zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere, na ktoré sa žalobca v žalobe odvoláva. Na Zmluve o viazanom spotrebiteľskom úvere (Quatro) je uvedená správna adresa trvalého bydliska žalovanej, avšak ako súčasnú adresu uviedol T. T. adresu trvalého pobytu zo svojho občianskeho preukazu (napriek tomu, že táto adresa neexistuje a nezdržiava sa tam) a to od obdobia 06/1996. pričom žalovanú si adoptovali rodičia až v roku 1997 a od tej doby má aj trvalý pobyt na adrese rodičov (týmito informáciami nemohol T. T. disponovať). V zmluve o poskytovaní služieb je uvedený ako trvalý pobyt W. Q. XX - čo bolo trvalé bydlisko T. T. napriek tomu, že aj v občianskom preukaze, ktorý bol žalovanej odcudzený, bola uvedená správna adresa trvalého bydliska. V prípade akýchkoľvek oznámení, ktoré mali byť žalovanej doručované žalobcom, jej nemohli byť doručené, lebo v tom čase bola proti svojej vôli držaná v Petržalke a aj keby sa o ich existencii dozvedela, nemohla si ich vyzdvihnúť, lebo mala odcudzený občiansky preukaz. Zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere (Quatro) bola uzatvorená pod fyzickým nátlakom T. T.. Vzhľadom na okolnosti a nátlak, ktorý na žalovanú vyvíjal T. T., v čase uzatvorenia Zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere (Quatro) ako aj neskôr spôsobuje neplatnosť tohto právneho úkonu.

4. Súd vo veci dňa 27.09.2022 pojednával v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku v neprítomnosti žalobcu. Žalovaná zotrvala na svojom písomnom vyjadrení.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom poverenej zástupkyne žalovanej, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

6. Poverená zástupkyňa žalovanej (adoptívna matka žalovanej - pozn. súdu) v rámci svojho ústneho vyjadrenia uviedla, že uzavretie zmluvy bolo zo strany žalovanej realizované pod fyzickým násillím jej bývalého priateľa T. T.. Svedčí o tom aj trestné stíhanie a následné odsúdenie T. T. v rámci trestného

konania; bolo preukázané, že T. T. používal voči žalovanej fyzické a psychické násilie. Žalovaná bola adoptovaná ako 13 mesačná, u ktorej bol diagnostikovaný fetálny alkoholový syndróm, má mentálnu retardáciu a znížené IQ 68. Pri podpise predmetnej zmluvy úplne absentovala vôľa žalovanej túto zmluvu podpísať, všetko sa realizovalo z donútenia zo strany T. T., ktorý okrem toho že ju týral, bil, strieľal jej plynovou pištoľou pri hlave ak neurobí to čo chce on, ju okrem podpisovania zmlúv nútil pod hrozbou ublíženia na zdraví aj k prostitúcii. Vzhľadom k uvedenému žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť

7. Právny predchodca žalobcu (spoločnosť Všeobecná úverová banka a. s.) a žalovaná uzatvorili písomnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (Quatro), na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 296,15 €. Pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 29,62 € a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanej pôžičku. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 18 mesačných splátkach v sume 16,88 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 303,84 €. Žalovaná z tejto pôžičky neuhradila nič. Žalobca listom z dňa 26.05.2018 vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, Žalobca dňa 19.07.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 21.07.2018. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 284,07 €.

8. Právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 31.07.2019, sp. zn. 4T/34/2019 bol T. T.Š. uznaný za vinného z prečinu kupliarstva voči žalovanej.

9. Z potvrdenia OR PZ BA II zo dňa 21.06.2017 vyplýva, že T. B. urobil oznámenie o nezvestnosti jeho dcéry C. B..

10. Z potvrdenia o občianskom preukaze zo dňa 24.11.2018 vyplýva, občan C. B. nahlásila odcudzenie občianskeho preukazu.

11. Sociálna poisťovňa dňa 12.03.2021 vydala rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku pre C. B..

12. Z odborného lekárskeho posudku vyplýva, že priateľ žalovanú bil za každú maličkosť, najmenej dva mesiace ju nútil k prostitúcii, vyhráža sa jej (vyšetrenie zo dňa 28.11.2018). Žalovaná trpí redukciou záujmovej sféry, intelekt v pásme ľahkej mentálnej retardácie, osobnosť infantilná, nezrelá, vôľovo slabá, mentálne retardovaná (vyšetrenie 2020). Žalovaná je veľmi ľahko ovplyvniteľná svojimi spolužiakmi, všetko sľúbi a potom má nepriateľov a urobí chybu (vyšetrenie 2008).

13. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanej na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom ako postupcom a žalobcom ako postupníkom zo dňa 30.11.2017, v spojení so Žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 18.08.2021.

14. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

15. Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

16. Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

17. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

18. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

19. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

20. Podľa § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Danosť vôle je základným predpokladom každého právneho správania - tvorí podstatnú, neopomenuteľnú a ničím nenahraditeľnú (výkladom neodstrániteľnú) náležitosť právneho úkonu. Právny úkon je prejavom vôle, s ktorým právny poriadok spája vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov právneho vzťahu. Podstatu právneho úkonu tvorí prejav vôle. Vôľa je nenahraditeľným elementom (prvkom) prejavu vôle. Prejav je odrazom (vyjadrením) psychického vnútra človeka rozpoznateľný v objektívnej realite. Aby sa vôľa mohla v objektívnej realite (navonok) uplatniť, musí byť vyjadrená tak, aby bola rozpoznateľná a uplatniteľná. Pokiaľ ide o prejav vôle výslovný (vyjadrený napríklad slovom, písmom, kresbou a pod.) spravidla ľahšie možno v ňom identifikovať uvedené rozlišovacie znaky charakterizujúce vôľu a jej obsahovú stránku. Zložitejšia situácia nastáva, ak je prejav vôle uskutočnený mlčky (konkludentne), v týchto prípadoch sa uplatňuje pravidlo, ktoré dovoľuje na ňu prihliadať, len pokiaľ (vzhľadom na všetky okolnosti) sú vylúčené akékoľvek pochybnosti o tom, že tu vôľa je a tiež i to, aká je táto vôľa (porovnaj § 35 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

22. Ustanovenie § 35 ods. 2 OZ predpokladá, že o obsahu právneho úkonu môže vzniknúť pochybnosť z hľadiska jeho určitosti alebo zrozumiteľnosti a pre taký prípad formuluje výkladové pravidlá, ktoré ukladajú súdu, aby tieto pochybnosti odstránil výkladom založeným na tom, že okrem jazykového vyjadrenia právneho úkonu vyjadreného slovne (nie teda konkludentne podľa § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka), podrobí skúmaniu i vôľu (úmysel) konajúcich osôb. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Okrem toho súd na základe vykonaného dokazovania posúdi, aká bola skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy. Podmienkou pre to, aby mohol prihliadnuť k vôli účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňať. Takto musí súd postupovať súd aj v prípadoch, ak interpretujú účastníci vo svojich prednesoch alebo výpovediach v priebehu konania zmluvné dojednanie odlišným spôsobom. Takáto situácia neznamena, že právny úkon vyložiť nemožno, lebo záujmy a postoje účastníkov priebehu súdneho konania už nemusia zodpovedať ich pôvodnej vôli, ktorú prejavili pri právnom úkone. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci o vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a zistený skutkový stav, pričom žalobca na vyjadrenia žalovanej nijakým spôsobom nereagoval, súd podľa § 151 ods. 1 CSP považuje tieto skutočnosti za nesporné. V konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v rozhodnom čase fyzicky a psychicky inzultovaná T. T.; zmluvu o spotrebiteľskom úvere (Quatro) podpísala pod jeho nátlakom a zo strachu. V tomto prípade je síce právny úkon podpísaný žalovanou z hľadiska formy a jazykového vyjadrenia jasný a presný, avšak pri použití výkladových pravidiel uvedených v § 35 ods. 2 ale najmä § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd dospel k záveru, že žalovaná v skutočnosti neprejavila slobodnú a vážnu vôľu danú zmluvu uzavrieť. Vôľa (resp. nevôľa) žalovanej je v tomto prípade v rozpore s jazykovým prejavom obsiahnutým v zmluve. Žalovaná zmluvu neuzavrela slobodne a vážne, v konaní boli indikované také skutočnosti, za prítomnosti ktorých nemožno žalobe vyhovieť. Ako už súd uviedol vyššie, žalobca na tieto podstatné skutočnosti (platnosť/neplatnosť právneho úkonu, z ktorého odvodzuje svoje právo) nijakým spôsobom nereagoval. Ide tak o neplatný právny úkon (platnosť/neplatnosť právneho úkonu v konaní o zaplatenie istiny s príslušenstvom súd posúdi sám ako predbežnú otázku) a preto je žaloba v celom rozsahu nedôvodná.

24. S poukazom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

25. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko žalovanej trovy konania nevznikli a v konaní si ich vyslovene neuplatnila, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bratislava II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.